

Az urbanizáció hatása talajlakó pókokra alföldi erdőfoltokban

Horváth Roland¹, Szinetár Csaba², Magura Tibor³ és Tóthmérész Béla¹

¹ Debreceni Egyetem, Ökológiai Tanszék, H-4010 Debrecen, Pf. 71.

e-mail: horvathr@tigris.unideb.hu

² NYME, Savaria Egyetemi Központ, Természettudományi és Műszaki Kar Állattan Tanszék. 9700 Szombathely, Károlyi G. tér 4.

³ Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, H-4002 Debrecen, Pf. 216.

Az urbanizációnak a talajlakó pókokra gyakorolt hatását vizsgáltuk Debrecenben egy városi – városszéli - erdei élőhelygradiens mentén. A pókok összfajszámát és a különböző élőhely-affinitású pókok (erdei fajok, generalista fajok és nyílt élőhelyekhez kötődő fajok) fajszámát varianciaanalízissel hasonlítottuk össze. Az összfajszám szignifikánsan magasabb volt a városi élőhelyen, mint a városszéli vagy az erdei élőhelyen. Ennek oka, hogy a városi élőhelyen szignifikánsan magasabb volt a nyílt élőhelyhez kötődő pókok száma, mivel ezek a fajok a környező, nyílt élőhelyekről (gyepek és szántóföldek) betelepülnek a zavart városi erdőfoltba. Az erdei pókok fajszáma szignifikánsan magasabb volt a városon kívüli természetes erdőfoltban, mint a városszéli vagy városi élőhelyen, ami azt mutatja, hogy az erdei fajok valóban érzékenyek az urbanizáció okozta zavarására. A kanonikus korrespondencia-analízis azt mutatta, hogy a fajösszetétel jelentősen megváltozott az urbanizációs gradiens mentén. A nyílt élőhelyek pókjai a magasabb talaj- és léghőmérsékletű, városi élőhelyhez kötődtek. Az erdei fajok a nagyobb korhadó faanyag borítású városon kívüli élőhelyre voltak jellemzőek. Eredményeink szerint az összfajszám nem megfelelő indikátora a zavarásnak. A különböző élőhelyi kötődésű fajokat külön kell elemezni, mert csak így kaphatunk megbízható ökológia képet az urbanizáció hatásáról.